

**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МЕТОДИЧНОЮ РОБОТОЮ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**
УДК 371.13:373.13

**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МЕТОДИЧНОЮ РОБОТОЮ В
УМОВАХ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Страшненко Валентина Петрівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №102 Харківської міської ради Харківської області, магістрантка кафедри педагогіки та іноземної філології Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, Харків, Україна

Кравченко Ганна Юріївна, доктор. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та іноземної філології Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, Харків, Україна

Анотація - У тезах розкривається поняття методичної роботи, як сучасної функціональної системи організованого та науково-методичного забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрових можливостей і матеріальної бази школи. Звернено увагу на основні напрямки діяльності адміністрації закладу щодо організації у ньому методичної роботи. Враховуючи результати навченості учнів, їхні наукові досягнення, науково-методичні праці педагогів, визначено критерії для вивчення ефективності стану управління методичною роботою в закладі освіти. Доведено, що системна модель методичної роботи, впроваджена в систему управління закладом, дозволяє підвищити його ефективність функціонування, розвиток та результативність діяльності.

Ключові слова — алгоритм методичної роботи, методична робота, загальна середня освіта.

В умовах реформування національної системи освіти в Україні важливого значення набуває всебічне підвищення професійної майстерності вчителя, розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу школи, спрямованих на досягнення результатів навченості учнів, виховання й розвиток громадянина, орієнтованого на збагачення світогляду й інтелекту відповідно до соціальних та особистих потреб.

Перехід до нової, якісної системи

управління в закладі загальної середньої освіти стане можливим, на наш погляд, завдяки підвищенню рівня та результативності в ньому методичної роботи. Методична робота - важлива складова післядипломної педагогічної освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, розвиток творчого потенціалу педагогічних колективів навчальних закладів, досягнення позитивних результатів навчально-виховного процесу [3].

Одним із пріоритетних завдань науково-методичного забезпечення системи загальної середньої освіти є організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників [2]. Саме ефективність процесу підвищення професійної майстерності вчителів сприяє вирішенню завдань навчання, виховання та розвитку учнів, є гарантом успішної соціалізації особистості та основою соціально-економічного розвитку суспільства. Адже загальна середня освіта - цілеспрямований процес оволодіння систематизованими знаннями про природу, людину, суспільство, культуру та виробництво засобів пізнавальної і практичної діяльності, результатом якого є інтелектуальний, соціальний і фізичний розвиток особистості, що є основою для подальшої освіти і трудової діяльності [2].

Виходячи з вищезазначеного, системна модель управління методичної роботи в нашому закладі орієнтована на конкретне завдання - створити оптимальні умови для результативної (на рівні учнів, педагогів,

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МЕТОДИЧНОЮ РОБОТОЮ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

адміністрації, закладу) методичної роботи. Для цього у закладі обрано науково-методичну тему «Формування компетенції освіти та саморозвитку учасників навчально-виховного процесу в умовах інноваційного освітнього простору школи». Ми вважаємо, що ефективність функціонування, розвиток та результативність діяльності закладу не можливі без удосконаленої структури та змісту різних рівнів і підрозділів управління методичною роботою.

Створюючи науково-методичну систему роботи, **необхідно орієнтуватися** на кінцевий результат: вироблення єдиного педагогічного кредо, позиції, загальних цінностей, ритуалів, традицій; удосконалення змісту, форм і методів внутрішньої шкільної методичної роботи; підвищення професійної компетентності, творчого потенціалу педагогів; використання набутого досвіду на практиці; поширення за межами школи кращого досвіду, створеного у середині колективу; підвищення рівня навчальних досягнень, вихованості, розвитку учнів. Тому основними напрямками діяльності заступника директора з науково-методичної роботи є: науково-методичне керівництво педагогічним колективом, організація дослідницької, експериментальної діяльності вчителів і учнів школи тощо. Механізмом реалізації методичної роботи є алгоритм, який складається з наступних етапів: I етап – діагностичний (аналіз результатів педагогічного процесу, визначення провідних напрямків діяльності шкільних МО; робота творчої групи – засідання МАН); II етап – практично-діяльнісний (розвиток творчого потенціалу вчителя, взаємовідвідування уроків та виховних заходів, дієва самоосвітня робота педагогів, розробка алгоритмів, пам'яток, порад для роботи з ІКТ); III етап – коригуючий (підготовка і проведення тренінгів, педрад, дискусій, аналіз контрольних робіт, моніторинг навченості учнів, вивчення стану викладання предметів, узагальнення та впровадження в практику ефективного педагогічного досвіду); IV – узагальнюючий, підсумковий (творчі звіти шкільних МО,

створення методичного poradnika для вчителів, створення банку перспективного педагогічного досвіду, проведення педради-панорами, визначення форм стимулювання і популяризації кращого досвіду).

Сьогодні керівник-освітянин повинен уміти кваліфіковано здійснювати аналіз і самоаналіз управлінської діяльності, визначати перспективи розвитку закладу, передбачати стратегію подальшого розвитку у відповідності з його місією. Він має цілеспрямовано впливати на колектив та вміти об'єднати спільні зусилля педагогів для досягнення поставленої мети. Кожний етап управління методичною роботою підпорядкований спільній стратегії розвитку нашого закладу. Про це свідчать наукові досягнення учнів та вчителів Всеукраїнського рівня за результатами 2017/2018 – 2018/2019 навчальних років: учитель фізичної культури - дипломант Всеукраїнського етапу конкурсу «Учитель року-2018»; Всеукраїнська науково-технічна виставка-конкурс «Майбутнє України», номінація «Екологія та ресурсозабезпечення», диплом III ступеня, учениця 10-А класу.

Отже, запропонована система методичної роботи зорієнтована не лише на успішне її планування, але й на розвиток, удосконалення та підвищення фахового рівня кожного педагога, на реалізацію потенціалу учнів.

Список використаної літератури

1. Сльникова Г. В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. Київ, 1999. 303 с
2. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19]
3. Лист МОН України «Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: [zakon.rada.gov.ua/rada/sort/tt486044y2002/sp:java:-max15]
4. Кравченко Г. Ю. Якість освіти в навчальному закладі / Г. Ю. Кравченко, З. В. Рябова // – Харків: Вид.-во «Ранок», 2013. – 176 с. – (Наша школа). – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МЕТОДИЧНОЮ РОБОТОЮ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Автори

Страшненко В.П., заступник директора з навчально-виховної роботи ХЗОШ №102 (sch102@kharkivosvita.net.ua).

Кравченко Г.Ю., доктор пед. наук, доцент кафедри педагогіки та іноземної філології ХНЕУ ім.С.Кузнеця, (innovatica@ukr.net).

Тези доповіді надійшли 22 січня 2018 року.

Опубліковано в авторській редакції

**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МЕТОДИЧНОЮ РОБОТОЮ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**